

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 3. & 4. lib. Judicum, in quibus describitur Victoria Eglon Regis obtenta de Israëlitis ter deficientibus à Deo, captorum liberatio per Aod, Eglon transsodientem, Electio ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](#)

tro pœnitentiæ suæ lacrymas abstulerat, in alteram lancem ponit: & ecce! deprimitur vacua lanx dissipatis omnibus atque dispersis chirographis. Inter divinas deinde laudes & gratias animam mortui fugatis Dæmonibus in cœlum deferunt. Hæc omnia ut conspexit Medicus, quamprimum evigilans ad Hospitale currit, reperit ibidem calens quidem latronis corpus, sed vitâ destitutum, strophiolô super oculos jacente, quod lacrymis madidum Imperatori Maurilio offert, narrans omnia, quæ sibi in somnis obvenerant, de extincto latrone objecta. Hæc, ut memini fusiūs describit cit. author, in annot. in c. 24. paradisi ani.

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 3. & 4. lib. Judicum, in quibus describitur Victoria Eglon Regis obtenta de Israëlitis ter deficientibus à Deo, captorum liberatio per Aod, Eglon transfodientem. Elecțio Debore in Caput Israëlitarum. Mors Sisare à Jabel illata.

Consider. I. Per Eglon Regem, quem citatō capite S. Scriptura asse. N. 219. rit existisse crassum nimis, recte adumbrari Bacchanalium tempora. Hæc proh dolor! Christianos à se turpiter subactos velut mancipia despoticè subjecta tenent, haud aliter, quām subditos habuit olim Eglon Israëlitas, à se superatos. Estque ista servitus eò crudelior, quō homines Christianos non tantum libertate corporum, sed etiam rationis usu privat. Enim verò si ipsum nomen Bacchanalia perpendamus, reperimus illud à bacchari derivatum, idem significans, quod indicat: furere, insanire, stultescere. Optimè id describens ait Caspar. Manzi, decis. Pal. q. 50. sit, ut impii illis diebus sese ingurgitent, furentes & insanientes in publicum prodeant, stultos ex proesso agant, deridenda faciant, & loquantur. Deo ingrati, natura injurii, hominibus molesti, Diabolo devoti, satuos & momos representent. De Cajo Caligula referunt Historici: quod sumptuoso quondam convivio assidens, effusè cœperit ridere, convivis verò causam risus querentibus responderit: video vestram insaniam, dum video vos jocari, garrire, ludere omnes, quorum tamen capita unicō nutu à me monitus satelles detruncabit. Ridenda adhuc magis est illorum Christianorum insaniam, qui præfatâ Bacchanalium diebus tanto cum jubilo & tripudiis non temporali tantum,

Q. 2

fed

sed æternæ occurunt morti, de his enim clarè testatur S. Scriptura: ducunt in bonis dies suos & in punclo ad Inferna descendunt. Quid habent pisces post devoratum vermem hamo affixum, cui tanto appetitu involant, quid? nisi uncum eos retinentem, intestina lacerantem, & ad necem eos extrahentem? sicut pisces capiuntur hamo, sic capiuntur homines in tempore malo Ecclesiast. c. 9. Et quodnam aliud tempus malum, nisi dies illos dixeris, in quibus homines velut pisces in aquis ludunt, & in omnes delicias carnis effusi, quaquaversum vagantur sine lege, sine rege? Mare Tiberiadis olim vocabatur mare Cenereth. Hoc ipsum mare per Jordanis amoenissimi amnis fluxum desinit in mare mortuum, perdens omnem, quā pollebat ante, dulcedinem. Haud secus evenit voluptatibus, quibus tempore Bacchanalium fruuntur deceptæ Christianorum animæ: hæ enim omnes in mare illud mortuum aquarum infernalium desinunt, nihil ultra per totam æternitatem dulcedinis habituræ. Sardonica herba, ut naturalistæ referunt, id raræ qualitatis habet, quod tales in illam gustante Spasmos causet, ut morientis os sic aperiat, & expandat, ut ridere videatur. Clarissimam planè figuram hujus herbæ deprehendes in deliciis bacchanalibus, quibus pasti homines ora in risus componunt, sed mortuâ per peccatum animâ sine onni vitæ spiritualis sensu jacent in terra, brevî forsitan abinde tempore in Tartaro sepeliendi. Quare ò Christiane Lector! sapias tandem, tot insipientium miserrimò interitu perterritus. Præbe aures salutis tuæ cupidio Aod, qui gladiò verbi divini Tyrannum Eglon, inordinatum videlicet ad Bacchanalia appetitum transfodere ex cathedra nititur, ut sic animam tuam à despotica hac servitute liberet. Deterreat te unum quod ex mille aliis clausulæ locô tibi subnecto exemplum. Carolus VI. Rex Galliæ in Nuptiis Nobilis cujusdam, leonis vestem & larvam cum aliis quinque indutus, dum saltibus spestante Aulâ perjunctè vacaret, Ludovicus ejus frater clarius Regem visurus facem admovit, quô Regem & socios celerrimè conceptus ignis adeò inflammavit, ut quatuor miserè pereuntibus, unus in celum properans, & aquæ vinoque se immergens servaretur. Rex vero ipse uxoris Biturigis caudata ueste involutus, non nisi ægrè evaderet ruinam. Hoc fatale incendium inter opera tenebrarum exortum intuens, dic cum gentium Doctore Rom. 13. Abhiciamus opera tenebrarum, & induamur arma lucis, sicut in diebus illis honeste ambulemus &c. fruendô deliciis, quæ tantis ruinarum periculis non sunt obnoxia.

Consi-

Considera 2. Et admirare : Mulierem à tot prudentibus viris ad N. 210. universale totius Populi Hebraici Regimen assumi. Quæsto: unde orum traxit tam excellens prærogativa, innumeris aliis non concessa? S. Scriptura citatō cap. 4. v. 5. Vocat mulierem illam *uxorem Lapidoth*, h. e. mulierem *Lampadum*, quasi quôdam præfigiō tunc alludat & lampades illas, quibus Virgines prudentes cœlesti Sponso occurserunt dicuntur Matth. 25. erat ergo mulieri *Debora*, ex tot millenis in Caput Populi assumptæ, insignis *Castitas Prærogativæ* hujus origo. Hæc enim Virtus Sapientiæ & Scientiæ, ad omne Regimen requisita, Mater dicitur & *divinorum arcanorum Inspectrix*. Sic teste S. Hieron. lib. 1. ad Jovin. Ezechiel Propheta mortuâ uxore elevatus est à Domino, visurus arcana cœlestia, quæ non viderat illâ vivente. Sic inter duodecim Apostolos solus Virgo Joannes (ut asserit S. Ambrol. super c. 2. Epist. 1. ad Corinth.) raptus est ad intuendum divina secreta. Sic Thomas Aquinas à puritate angelica celebris, angelici Doctoris Nomen ab hac virtute adeptus legitur. Et Sybillæ, eti crassis Gentilium erroribüs tenerentur. Castitate tamen, quâ pollebant, Prophetiæ Donum promeruere. *Gratia super gratiam*, meritò exclamem cum Eccles. cap. 26. *Mulier sancta & pudica*. Apostolus quoque castitatem *sancitatem* vocat, & vicissim *sancitatis* nomine *castitatem* significat id observante S. Bernardô. Christus verò in S. Evangelio cœlestem & angelicam virtutem eam indigitat, eò quod homines in angelos transmutet: *in resurrectione*, inquit, *neque nubent, neque nubentur, sed erunt sicut Angeli Dei*. Quare Cyprianus Virgines alloquens scribit: *quod estis habituræ in gloria, jam nunc in hac vita incipitis*. Quin imò Vates regius castitati addictos homines Deos nominare non *veretur*, de illis enim cantat Psal. 76. *Vos Dii estis, & filii Excelsi omnes*. Pater Abraham à S. Clara vir clarissimæ memoriæ ingeniosè advertit: Prophetam de castis hominibus tanquam Diis locutum, loqui de talibus Diis, de quibus Psal. 112. testetur: *Oculos habent, & non videbunt, aures habent, & non audient, narēs habent, & non odorabunt, manus habent, & non palpabunt*. Ex quo disces Christiane Lector, si mediante castitate, laudata hactenùs virtute, non tantum in Angelum, sed etiam in aliquem Deum transire appetas, in sensibus externis mortificationi in tantum studere debeas, ut de te dici possit: *oculos habet, & non videt quidquid vel à longè castitati officit. Aures habet, & non audit, quidquid vel per verba vel per cantus minùs honestos aures offendit*.

Qq 3

fendere solet &c. Insignæ adhæc tuendæ conservandæque hujus virtutis Medium tibi suggerit *Debora*, de qua in citatō capite ait Scriptura, quod sederit sub *Palma*, indicans per hoc: conservandæ castitatis tutissimum esse asylum amorem solitudinis, nam velle videre, frequenter vagandō foras, prostitutio est pudicitia, ut eventu nimium infelici docuit alibi memorata *Dina*. Dæmon imitatur astutam *Jahelem*, de qua hoc quoque tractatur in capite. Ille ergo homines ē solitudine fugitivos blanditiis velut *Sisaram* ad sua trahit Tentoria, & tandem somno carnalium deliciarum captos, clavō affigit pessimæ consuetudini. Hac in re ab apibus vespæ differunt, quod ista non metuant laborantes aspici: at apes adeò videri noiunt, dum huic negotio vacant, ut nunquam mel nisi in abdito elaborent. Hinc factum, ut quondam casulae alveari pellucido, quō earum artificium in melle confiendō à curiosis quibusdam observaretur, priusquam operi se accingerent, totum intus vitrum cereo tegumento obduxerint, sicque absconditæ & latentes operi faciendo fese impenderint. Non dispar sanè discrimen reperire est inter homines conservandæ castitatis studiosos, & eos inter qui huic negotio parum intendunt. Illi apum instar cupiunt procul aliorum oculis, aliorum alloquio, præsertim disparis sexūs, vivere certi: securissimum castitatis custodem esse solitudinem, ubi enim non est sepes, diripiatur possesso Eccles. 36. at hi, qui (ut memini) de tuenda castitate parum curant, instar vesparum prodire in publicum amant, multò minus hanc virtutem conservaturi, quam ille conservabit pecunias, qui eas publicæ exponit viæ. Sede ergo sub *Palma* Christiane Lector, solitudini studendō, si *Palmam*, castitati illibata debitam, consequi cupis in Regno Gloriæ.

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 5. 6. & 7. lib. Iudicum, in quibus describitur Canticum Debore. Gedeonis Vocatio. Ejus Confirmatio per Signum Velleris. Militum selectus ad pugnandum. Stratagema & Victoria de Median obtenta.

Non absque Mysterio *Deboram* laudatæ castitatis & sapientiæ foeminam in suo Canto maledicere *Terra Meroz*, cuius habitatores teste Rabanō carnalibus immersi voluptatibus, non venerint in auxilium Domini cit. cap. Hercle sicut castitas hominem